

« Απο αυτα του θυματος -
— Εποχή 1936-1949 —
(Μια Παλαιά Ιστορία του Σουλίου) »

- 1 -

ΧΑΡΙΣΜΕΝΗ ΑΝΤΙΛΕΙΣΙΜΩΣ ΓΕΩΣΦΙΧΟΥΣ ΤΟΥ ΤΟΡΟΝΤΟ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΜΙΑΣ ΕΥΔΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΕΥΣΙΩΣ
ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ. ΜΕΣΑ ΨΑΡΙΑ ΕΔΗΚΑ
ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ ΟΤΩΣ ΕΑΙ: 3-ΉΜΕΡΩΝ ΚΑΡΝΑΒΑ-
-ΛΙΑ, 3-ΉΜΕΡΩΝ-ΠΑΣΧΑ, ΤΟ ΜΑΓΕΥΜΑ ΤΩΝ ΨΑΡΙΩΝ
ΕΞΑΦΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΤΟ ΕΒΡΑΙΣΜΟ ΓΕΩ 5-6
ΧΩΡΙΑΝΑ ΚΑΤΑΝΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΦΕ-
-ΝΟ ΖΕΪΤΟΡΟ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ. ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΩΣ ΕΑΙ
ΠΟΛΛΑ ΑΛΩΝΙΑ ΓΕΩ « ΡΙΝΤΟ » ΖΟΠΟΔΕΙΜΕΝΑ ΕΝΗ
ΒΟΥΝΟΥΔΑΡΙΑ ΕΝΗ « ΚΟΡΙΑ » ΑΡΧΗΦΟΡΕΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΕΠΙΣΤΑ ΤΩΝ: ΚΟΥΣΟΔΗΜΟΥ - ΣΑΒΒΑΣ ΠΗΓΕΥΝΕΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ-ΤΟΥΡΚΑ.

Δυστυχώς Όλα αυτά χάθηκαν μέ τήν Έναρξη
του Αλβανικού Πολέμου - 28 Οκτ. 1940

Αν και ο Καιρός του Σουλίου ήτο σχεδόν
85% Ποιευτός, και Όλοι σχεδόν Εφύζεσαν, Πασα-
-λα, Φασόλια, Καλαμπόκι αλλά επίσης Ορισεή Φυ-
-τόεις Ευεργών Έστεργον. Βρέχεται, μάθε 3-4 χρόνια
Έπρεπε αναγκαστικώς να στίρουν Επειρά, δια
να σπινάκωσι το χωράφι. Το καλοκαίρι πέρησαν
τα βιότσια, τα υόβαν 2-3 τόνους Πάνω από
την επίφανεια της γης. Και μεσά το σπινάκω
το χωράφι μάτη με της Ρίζες, σπότε, γινόνταν πρὸ
- της εάσεως Καπρία, και έτσι συνάκωνε το χωράφι.

Και ο μινος τήρουσας, πριν αρχίσου οι πολλές
βροχές, Όλοι οι Αφρότες Αλωνίτσαναι. Ο Τέρο Σαπ-
-πίους μου Μιζο-Στοιγίου ήκεν το μεγαλήτερο Αλώνι
Επιδή ήκεν τούς περιβοιότους Αφρούς. Όλοι οι
Αφρότες ελάσαν δύο ή ένα Αλόγο να Αλωνή, ενώ
ο Παππίους μου Αλωνίζε με 3 Αλόγα γεγν Ριζιά.
Και μερικοί ελάσαν ζευγάροι Βοΐδια.

Τὰ αλωνισμένα άχηρα (ελάμα) τὰ μαγειύαν σὲ μεγάλες βζίβες εἰς ὅσον ἐκμεραφέντων εἰς άχηρώνες. Ἐμεῖς οἱ πιγετριμάδες ὄλων τὴν ημέρα παύταμε εχει, ανεβένοντας βζὴν βζίβα καὶ μετὰ γαυερούσαμε. (SOME - FUN EH!!)

Τὸ βζάρι που ἦτο δια σπεινὴ χρῖσις καὶ οὐκ ἰα δινώρειο, τὸ πιμένανα βζόν 10 ὠραίους. Νερό-Μύχαις αρσασαμένοι ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος τὸν ἄλλον, βζὴν ἐσποδεσία τοῦ Ἰεβορο, πηένων τας πρὸς ἐντ' Ἀσια Παρασειωή. Τὰ ἐρεχούμενα Νερά τοῦ Ἰεβορου ἦσαν καυαάδα καὶ ἐν αφθονία. Ἐμεῖς ἤχαμε ἐὸς μόνους μύχους σὲ ὄλων τὴν περιοχή. Ὅποτε, βκεδὸν ὄλα τὰ ἄλλα χωρία ἰδίως τὸ Πιμνοχαίρι ἔφεραν τὰ βζιρμὰ τους γὰ ἄχρη. Πρὶν αρχήσουν οἱ βοβαρὲς βροχὲς, ὄλα τὰ άχηρα ἦσαν ἐντ' άχηρώνες.

Ὁ Πάρκος τοῦ Σελάνδρου ἐὸς ἦτο ἐν καίρῳ τοῦ χωριοῦ μας. Διότι πρῶτον ἦτο βκεδὸν ποτιστικὸς καὶ βζένερον μετὰ ὠραία θηβόδια που ἤχαμε καὶ ὁ καθεαφρὸς μετὰ 3-4 ἢ περισσότερα βζέριμα. Ἦτο χωρισμένα μετὰ βζιμάτου βυνορα ἀπὸ ἐν γκέονα. Ἐπίσης ἦχε τὰ αὐλάκια γὰ πόντισμα, καρυθίς, μεγάλα καὶ μικρά δένδρα, μέγες, τρασινάδες. Τὸ καθε χωράφι μετὰ ἄλλων διαφορετικῶν προίων. Ὅποτε ὄλα αὐτὰ τὰ διαφορετικὰ χρώματα ἔδινε μιὰ εἰμὸν σὰν ἕνα Ουράνιο τόξο, τραυματιοῦ. Τανώριμα. Καὶ εἰ ἔχουμε σήμερον 3 Μία πελὺρια μετὰ πλάμα, χωρὶς δένδρα καὶ τρασινάδες, που θυμίζουν τὴν ἔρημο τῆς Αριζόνας καὶ Νεβάδας ἐν Αμερῆις.

Ἄς ἐξετάσωμαι εἰς τὸ βυναῖν τοῦ Ουτεβ-βριθ τοῦ 1940.

Ο τότε Πρόεδρος της Ελληνικής Κυ-
 βερνήσεως ήτο ο περίθρονος Ιωάννης Μεταξάς
 γεννημένος από την Κεφαλονιά, και σπούδασ-
 μένος (παιδεία ήτο Αθήνα) στο «UNIVERSITY OF BERLIN»
 της Γερμανίας, όπου (απόρη και σίγουρον ύπαρξη η-
 πλάγια ανωτέρων σπουδών προς τιμήν του) και ποιοι
 νομίζεσαι ήσαν οι εφημερίδες του, όχι άλλοι παρά
 οι Γερμανικές φράσεις της Γαλλίας, και ο
 EL-DUCE ΣΕΝΙΟΡ-ΜΟΥΣΟΛΙΝΙ της Ιταλίας, και α-
 σφαλώς ήτο φίλος και ευχίελες, όχι του φαγίστου
 ΜΟΧΙΣ Ο Μεταξάς ελέγετο Πρόεδρος της Ελλάδος
 δεν πείρε ποτέ να διξή τον πραχτατικό
 φαγίστου του μοχά. Πείρε την σειρά των φίλων
 του, και οργάνωσαι όλα τα παιδιά των σχολείων μα-
 σε... Νεολαία της Ελλάδος... (μεταξί αυτών και εγώ)
 εσκαρπίσε να υπάρχουν οι πρόγονοι, βύσει γερα-
 εόπαιδο φυλακών βέιν «ΜΑΥΡΟΝΥΧΟ» και εβέελε
 του Κουρουνιστά και εβυληματίας φαγάρους. Καί
 ήτο αρρότερα βέιν Αθλητικό Πόλεμο, αρχίσε να βέιν
 εβεί και Μακεδόνες φαγάρους χωρίς να φεναίναι
 αυτοί, ενώ οι Μακεδόνες βέιν πρώην γραμμή πολεμική
 -σαν ηρωτικά. Κάτα το 1936 ο Μεταξάς εβχαλε-
 ψια αύστηρή Κυβερνητική Διαταγή, όπου απορρίψασε
 αυστηρώς να ομιλήε, ή εσπικη μας Γλώσσα Ατάκε-
 -μετος, με αύστηρή ποινή των 200 δραχμών σε όποιον
 την ομιλή. Διατάγη Πρώτης τάξεως Διευξέμεν.
 Διατάγη που δεν γνωρίζουν, ή εσπικη μας Γλώσσα
 αποσεχίζαι από τα βέεις. Ελληνικές βέεις 30% - τούρ-
 -κικές βέεις 20% - Βλάχο-Ρομανικές 15% βέεις, και ύποχ-
 -τες 35% είναι Σλαβικές βέεις.
 Το ύπαις είναι, ότι ή ύποχτη Ελλάδα μετράει
 να ομιλίσ ύπε γλώσσα βέεις χωρίς φόβο, ενώ εβεί...
 χωρίς αμφιβολία ο Μεταξάς μετράε τους Μακεδόνες!!

Πάντως γέ ένα κύριο σημείο πρέπει να τονίσωται:
- ψωμαι τον Μεταξά και αυτό είναι το εξής:

Στις 27 Οκτωβρίου 1940, ο Μεταξάς έλαβε
τηλεγράφο από την Ιταλία, όπου εδίαζε ο
Μουσολίνι τον Μεταξά, να αφίει τα στρατεύ-
-ματα του να περάσουν διαμέσου Ηπείρου και
Μακεδονία να μπουν στην Αθήνα άδικοι.

Εδώ ο Μεταξάς έδωσε, για πρώτη φορά, πρ-
-ματινή Αρχιμή. Στις 28 Οκτωβρίου 1940
και ακριβώς στις 3 το πρωί, τους απάντησε
με το Ιερό λόγο «ΟΧΙ», οπότε κυρίως
ο Αλβανικός πόλεμος όπου υπήρχε βήματα.

Εδώ πρέπει να τονίσωται πως εκείνη την
εποχή, ο Ελληνικός Στρατός ήτο γέ αδύνα-
ματάστατος, δεν ήτο προηγουμένως για
τέτοιον μεγάλο πόλεμο. Όπλα, εφοδιάσεις
ρουχισμών και πολεμοφόδια ήτο γέ χαμηλό
επίπεδο. Μόνον τα 10% του Στρατού ήσαν Μη-
-χανοκίνητος και αλλοι με παλαιά φορεία.

Τα όπλα ήσαν από την εποχή του πρώτου
Παγκοσμίου Πολέμου του 1917, τα δέ κανόνια
τα δέναναι μουάρια επίσης ήχαμε και μι-
-κρό Ιππικό. Αμέσως το κράτος έτακε γενική επι-
-βλεπτική επιβλεπτική να όλα τα άλλα
ιδίως του μουάρια των υαυρίων, δια να ληφάν
πολεμοφόδια και τροφή με ρουχισμό στο Μέγαλο
Μεταξά αυτόν επιβλεπτική και ο Αμερικανός
Πατριάρχης με την «Νορμανδία» να μεταφέρη Στρατό.
Από την άλλη πλευρά ο Ιταλικός Στρατός πο-
-ληχανοκίνητος και όπλημένος με τα τελευ-
-ταία μόδας ούραμα όπλα, μάχινος ρου-
-χισμός και τροφή εν Αφδονία (Μαμαρονάδα)
«Εν το Μεταξά» το Ηρωικό 28^ο Σύνταγμα Μακε-

- Δονίας υπό την Αρχηγία του Στρατηγού Γα-
 - πάρχου, ηρωϊκός πολέμουσε στην Πρώτη γραμμή
 επί Αθωνικού μετώπου συνεχώς. Εάν ο Ελληνικός
 Στρατός ήχεν τα μέσα, όπλα και εφοδιασμό όπως ήχαν
 Ο Τσετσικός Στρατός, σε 6 εβδομάδες, οί Τσετσικοί
 θαί έφείχανε. Προς την Θάλασσα και ένα
 άλλο πρόβλημα ο Στρατός μας ήχε. Όταν φέρνα-
 - να φρέσκους φαντάρους από την Νοτιο-Ανα-
 - τολική Ελλάδα, ιδίως δε από τα Νησιά του
 Αιγαίου αυτά τα παιδιά δεν ήσαν μοδημένοι
 σε υψύς καιρό, ιδίως σε θερμότητας. Κάτω υπό-
 - το μηδέν > εννώ τα δικά μας παιδιά, οί Μουσ-
 - δονες δεν ήχαν και μεγάλο πρόβλημα σε υψύς.
 Μόλις αυτά τα παιδιά μπέναναι στην Πρώτη γρα-
 - μμή, αμέσως σε δύο-τρεις ημέρες παθάναναι
 25% - από σοβαρά-κρυοπαγήματα - (FROST-BITE)
 Επομένως πώλη το Ηρωϊκό 28^ο του Ολοφ.
 Το Αμύντατο αμέσως έγινε το ποιο βασικό
 κέντρο Διακρίσεως Στρατευμάτων, επιδή ήχε
 την ποιο χρήσιμη Σιδηροδρομική γραμμή - Θεσσαλο-
 - νική - Αμυνταίων δια μεταφορά Στρατού και εφοδια-
 - σμού πληνώντας σε μέτωπο) μέσω του Δημοσί-
 - ου Δρόμου Συλιδρο-Καστοριά. Όπως ήτακε
 παρά πάνω ο Στρατός μας ήτο ή περὶς ή σε
 Ιππικό το πρώτο χωρίο δια 2-3 ημέρες χειμάρδας
 διαλέρη το Συλιδρο. (Απόστασις 18.4 χιλ.) Η Πρώτη
 μονάδα φαντάρων που σταμάτησε δια χειμάρδας
 στο Συλιδρο, οί χωριανοί μας τους υποδέχθηκαν
 με ανοιχτές αγκάλες. Ο Πρόεδρος και το κοινο-
 - τικό Συμβούλιο και μέληρικούς άρχοντες (τότες
 - ήχακε αρκετούς) βάσανε αμέσως μεγάλη γειρά,
 οί ανώτατοι αξιωματικοί πέσαν στον ποιο
 εύπρωτος ξενοπαξίδες και σε 5-6 μέρα-

- Εμποροι, οἱ δὲ φαντάροι καὶ ταξίδια εἰς ἐξέτασαν
(κοίνα) εἰς ὅλο ὅ χωριό. Τάισαν ἐὰν μουθάρια με,
ἐο μπόραιο ἀκροπὸν ἦσαν. Οἱ γυναῖκες καὶ οἱ γαῖες
καὶ αἰεὶς ἀφῆκεν ἐο βάρησε ἐο ράφην καὶ πλέξιμο
καὶ μάχνη δωροῦκα, φανέμεν, καὶ ἔσες κ.ε.λ.
Ἡ μαχομένη του χωριού μας ἔγινε γνωστὴ ἐν Διοίμικ
Στρατοῦ τοῦ Ἀμυνταίου, καὶ εἰς ὅλο ὅ διάστημα τοῦ πολέμου
ἐο Σελήνδρο πείρε δυνεῖται ἔδει, μετὰ ἀπὸ τοῦ Ἀμύντατον
Τὸν Ἀπρήλιον τοῦ 1941 ὁ Γερμανικός Στρατός κα-
- ἔβη ἀπὸ τὸν Βορὰ (Πουμοσχαβία) καὶ εἰς 10 μέρες
ὁ πόλεμος ἐν Μακεδονία ἐξεκίνησε, Ἀγροτικοί καὶ
αὐτοὶ ἦσαν οἱ πτωχοὶ ὅδες καὶ οἱ προχοροὶ καὶ ἄνδ-
- ρωτοὶ εργατικοὶ, ἀγροτοὶ χριστιανοί, ἀγροὶ καὶ Ντόκτορες
παντῶτες γὰρ βοσκόντες ὅ ἔνας ἐν ὅλων. Οἰκογένειαι
ἐο ἔσες; Πιόμυση, Παζελίση, Γραμμενοπούλοι
(ἐο ἀπὸ αὐτοῖς) ὁ ἀπὸ τῆς Ν. Ζωντανός, ἀδελφοὶ Κοχίνα
ἀδελφοὶ Παράφει, Καρπαζίδες, Φουρμυζίδες,
Μυλωνά, Σκοῦτος, Τυμίδες, Φωτιάδης, Σιάνης, Πηλίας
- καὶ τοῦ ἀδελφοῦ - Τσούμης, Γάμης - καὶ ἀνέρις, ἄλλοι
πολλοὶ, τοῦ δει μάς περὶ ὅ χωρὶς γὰρ ἐο ὀνομάσ-
- μα ὅλους, καὶ συγχωρῶν. Ὅλοι αὐτοὶ ὅ ἔπανε διὰ
πρόσοδ, ἐὰν καὶ ἐξελίχης τοῦ ὠραίου καὶ χωριού
Ἀμφιβάλα ὅ ἡμέρας ἐν δὲ βρὶς 5-6 ἄεσμα τοῦ
γὰρ ἐο συγχωρῶν με τὰ παλαιὰ ἐο ἔσες. Ἀπὸ δὲ καὶ
ἡ ἀγαθὴ νοσηρότης ἀνδρῶν, ὅταν ἔγινε ἐο
χωριό μας ὁ Ἀναδασμός. Οἱ ἔπει γόττοι χωρὶς
ἐέχασαν ἐὰν ἰδοῦν τὰν προφόνων ἐο, καὶ ἐν δι-
- καὶ ἐο ἡδὴ καὶ μάλλον ἔγιναν θάιμαχοι ἢ ὅλοι
ἐο ὅ ἔπει ἐο - GIREEDY - ... ἐο ἡτορὶ καὶ ἐο
ἀπομαχίσε καὶ ὅς - ἀπαρταίνας, ἐπὶ δὲ ὅ ἔπανε
ἐο ἐν ἐν ἀφῆκεν καὶ ἔσαν εἰς δὲ ἐο γὰρ καὶ
- ψοῦν πᾶν πᾶν πᾶν πᾶν, εἰς ἐο ὀνομάσους
χωρὶς γὰρ ἐο ἀνὴρ οὐκ ἀνὴρ. Καὶ εἰ καὶ ἔπανε

-7-

- Ζητών είναι μεγάλη. Ο... Ρωμαίος δει αγία,...

- εφα ως νεφός. Αν και πέθαναν 63 χρόνια, τα πέπλο
εφα τα θυμάται και να ήταν χιός.

- και εὐχαριστία → ευχαρίστως δέχομαι ότιοιαν δίνετε -
αφίεση ή αν έχω εὐχαριστώ για την πρόβλεψη

- LOVE YOU ALL -

GOD BLESS AMERICA & GOD BLESS CANADA.

JERRY (CARLOS) A. KARAPALIDES
WEST DEPTFORD, NEW JERSEY, U.S.A.